Provincie Noord-Brabant

Fonds nazorg gesloten stortplaatsen

Jaarstukken 2017

's-Hertogenbosch, 9 april 2018

1. Inhoudsopgave

1.	**Bestuursverslag 2017**	**3**
	1.1. Samenvatting	3
	1.2. Algemene uitgangspunten	4
	1.3. Uitvoering en organisatie	7
	1.4. Heffing en invordering	9
	1.5. Vermogensbeheer	10
	1.6. Beheerskosten	14
2.	**Jaarrekening 2017**	**15**
	2.1. Balans per 31 december 2017	16
	2.2. Rekening van Baten en Lasten 2017	17
	2.3. Toelichting op de jaarrekening 2017	18
	2.3.1. Toelichting algemeen	18
	2.3.2 Toelichting op de balans	20
	2.3.3. Toelichting op de Rekening van baten en lasten	27
3.	**Controleverklaring van de onafhankelijke accountant**	**31**

Bijlagen:

Bijlage 1: Overzicht transitoria per 31-12-2017	34
Bijlage 2: Overzicht historie reserve niet gesloten stortplaatsen	35
Bijlage 3: Overzicht historie egalisatiereserve gesloten stortplaatsen	36
Bijlage 4: Overzicht historie voorziening gesloten stortplaatsen	36
Bijlage 5: Overzicht beleggingsportefeuille Nazorgfonds 31-12-2017	37
Bijlage 6: Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen 'WNT'	38

1. Bestuursverslag 2017

1.1. Samenvatting

Hierbij bieden wij het bestuursverslag van het Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen Provincie Noord-Brabant (hierna te noemen het Nazorgfonds) aan.

Het Nazorgfonds heeft over 2017 een bruto resultaat vermogensbeheer behaald van € 2,2 mln (2016: € 2,7 mln). De kosten beheer van het Nazorgfonds bedroegen € 0,2 mln (2016: € 0,2 mln), waardoor het netto resultaat vermogensbeheer 2017 uitkomt op € 2,0 mln (2016: € 2,5 mln).

Vanaf 1 februari 2017 moet het Nazorgfonds rente betalen over haar tegoeden bij de ING. Het Fonds heeft de tegoeden van de ING spaarrekeningen daarom opgenomen, in totaal € 43,1 mln. Deze saldi zijn, via een door het Fonds aangehouden Zakelijke Rekening bij de ING, overgeboekt naar een door de Staat beheerde rekening bij de ING (schatkistbankieren). Binnen het schatkistbankieren wordt geen vergoeding in rekening gebracht of vergoed over de tegoeden.

Op 31 december 2017 bedroeg de totale waarde van de verschillende portefeuilles, inclusief liquide middelen, € 131,8 mln. De omvang van de liquide middelen bedroeg € 0,2 mln en de omvang van het deposito en schatkistbankieren € 66,9 mln.

De waarde van de reserve belegde gelden stortplaatsen van het Nazorgfonds bedroeg ultimo 2017 € 106,5 mln (2016: € 105,3). De heffingsopbrengsten en het netto resultaat vermogensbeheer met betrekking tot de nog niet gesloten stortplaatsen worden in deze reserve verantwoord.
Met betrekking tot de gesloten stortplaatsen zijn de doelvermogens als voorziening nazorg gesloten stortplaatsen in de jaarrekening opgenomen. De bijdrage van de provincie in de nazorgkosten van deze stortplaatsen wordt aan de voorziening onttrokken. De voorziening stortplaatsen wordt jaarlijks opgerent op basis de rekenrente van 5,06%. De waarde van de voorziening bedroeg ultimo 2017 € 24,5 mln (2016: € 23,4 mln).

Uitgaande van een gelijkmatige verdeling van de cashflows werd over 2017 op het totaalvermogen van het Nazorgfonds een rendement behaald van 1,7%. De gemiddelde inflatie van Nederland in 2017 bedroeg 1,4% (bron: CBS).
De beleggingsportefeuille met een standaard risicoprofiel behaalde een rendement van 3,5%, het rendement van de portefeuille met een laag risicoprofiel bedroeg 0,0%. Begroot was een rendement van resp. 4% en 0,1%.

1.2. Algemene uitgangspunten

Wettelijk en bestuurlijk kader

Op 1 april 1998 is de nazorgregeling Wet Milieubeheer in werking getreden. Deze wet legt de verantwoordelijkheid voor de eeuwigdurende nazorg van de in de provincie gelegen stortplaatsen, waar na 1 september 1996 afvalstoffen zijn of worden gestort, bij de provincie. Doel van de wetgever is te voorzien in een zodanig beheer van stortplaatsen dat nu en in de toekomst de grootst mogelijke bescherming tegen nadelige gevolgen voor het milieu wordt geboden. Om hiervoor de benodigde financiële middelen aan te trekken, hebben Provinciale Staten op grond van artikel 15.46 van de Wet Milieubeheer bij verordening een heffing ingesteld. In artikel 15.47 van de wet is vastgelegd dat Gedeputeerde Staten voor hun provincie een fonds oprichten, bestemd voor de in artikel 8.49 bedoelde nazorg van gesloten stortplaatsen. Op 22 februari 2000 heeft het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant het Nazorgfonds opgericht en het reglement Fonds nazorg gesloten stortplaatsen vastgesteld. Het Nazorgfonds is van rechtswege een rechtspersoon en kent een reglement en beleggingsstatuut. Met dit fonds beoogt de wetgever een tweeledig doel:

- het zeker stellen dat de verkregen middelen alleen voor nazorg worden bestemd;
- de opbouw van voldoende kapitaal om eeuwigdurende nazorg te kunnen bekostigen. Het Nazorgfonds wordt enerzijds gevoed door de opbrengsten van de nazorgheffing en anderzijds door de te behalen rendementen.

In het Nazorgfonds worden de opbrengsten van de nazorgheffing gestort, die door de provincie zijn geïnd. Uitgaven van het Nazorgfonds bestaan uit de kosten die gemaakt worden voor de nazorg van gesloten stortplaatsen, de bijdragen aan de provincie Noord-Brabant voor de (beheers)kosten die door de provincie gemaakt worden in het kader van de nazorg van stortplaatsen en de beheerskosten van het Fonds. Conform de artikelen 11 en 13 van het reglement wordt er jaarlijks een begroting en bestuursverslag/jaarrekening opgesteld. De jaarstukken zijn openbaar en moeten voorzien zijn van een door een onafhankelijke accountant afgegeven controleverklaring.

Van de betrokken negen stortplaatsen zijn in 2013 twee stortplaatsen gesloten verklaard als bedoeld in artikel 8.47 lid 3 van de Wet Milieubeheer, namelijk Nyrstar en Dintelsas.
In 2019 sluiten naar verwachting Gulbergen en Zevenbergen. Vervolgens zullen Vlagheide, Meerendonk, Haps, Kragge en Spinder in de nazorgfase komen.
De provincie wordt milieuhygiënisch en financieel verantwoordelijk voor de nazorg nadat voor de stortplaats een sluitingsverklaring door de provincie is afgegeven. Op dat moment moet het doelvermogen aanwezig zijn.

Wettelijke regelingen

Met ingang van 1 januari 2003 is de Wet op het BTW-compensatiefonds in werking getreden. De staatssecretaris van Financiën heeft toegezegd dat de provincies alle BTW over de geleverde nazorg uit het BTW-compensatiefonds zonder korting op het provinciefonds terugkrijgen. Bij de berekening van de doelvermogens voor de nazorg is uitgegaan van het feit dat provincies bij de uitvoering van de nazorg de BTW kan compenseren via het BTW Compensatiefonds.
In het financieel akkoord dat het voormalige kabinet Rutte II heeft afgesloten met de decentrale overheden is opgenomen dat het BTW Compensatiefonds in stand blijft, maar dat wel een plafond wordt ingesteld voor de hoogte ervan, zodat decentrale overheden niet 'onbeperkt' btw kunnen terugvragen.

Op grond van de Wet financiering decentrale overheden (fido) is onder meer bepaald (in de Regeling uitzettingen en derivaten) dat door decentrale overheden niet in aandelen mag worden belegd. Aangezien de portefeuillebenadering van de nazorgfondsen, gezien de lange termijn doelstelling, past binnen het in de Wet fido gehanteerde uitgangspunt van prudent beheer is door de minister van Financiën besloten dat nazorgfondsen binnen vastgestelde kaders een deel van de gelden mogen uitzetten in de vorm van beleggingen in aandelen. Nazorgfondsen zijn uitgezonderd van de verplichting om te schatkistbankieren. De mogelijkheid hiertoe is er wel.

Het bestuursverslag 2017 van het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen provincie Noord-Brabant is opgesteld volgens het burgerlijk wetboek (BW 2 Titel 9). Omdat het Nazorgfonds een apart publiekrechtelijke rechtspersoon is valt het niet onder het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Verordening Nazorgheffing Noord-Brabant en vaststellen IPO-rekenmodel RINAS

De nazorgregeling Wet Milieubeheer bevat de bepaling dat Provinciale Staten een heffing instellen ter bestrijding van de kosten van de benodigde nazorgmaatregelen op stortplaatsen. Deze nazorgheffing wordt bij belastingverordening opgelegd aan de stortplaatsexploitanten. Op 5 februari 1999 hebben Provinciale Staten de Verordening Nazorgheffing Noord-Brabant vastgesteld en is sindsdien enkele malen gewijzigd. Op dit moment hanteert de provincie Noord-Brabant voor het berekenen van de hoogte van de nazorgheffing het IPO-rekenmodel RINAS (IPO = Inter Provinciaal Overleg, RINAS = Rekenmodel IPO Nazorg Stortplaatsen) versie 4.0. Dit model is gebaseerd op de door het IPO in 2014 geactualiseerde checklisten. In 2017 is de beleidsregel aangepast en wordt formeel IPO checklist 2014 en RINAS 4.0 gehanteerd. RINAS 4.0 is door een extern deskundige gevalideerd.

De Verordening Nazorgheffing Noord-Brabant zoals die op 25 januari 2011 door Provinciale Staten is vastgesteld en op 13 april in het Provinciaal Blad is gepubliceerd behoeft geen aanpassing voor het toepassen van RINAS 4.0

Risico's

De provincie draagt het financiële risico indien na sluiting van de stortplaats in het Fonds onvoldoende vermogen aanwezig is om de eeuwigdurende nazorg te kunnen bekostigen.
Door de stortplaatsexploitanten is een financiële zekerstelling afgegeven of is de voorlopige aanslag betaald. Hierdoor is het risico dat het doelvermogen niet beschikbaar is als gevolg van bijvoorbeeld insolventie bij de exploitant op het moment van sluiting zeer beperkt.
De risico's zijn tot het moment van sluiting van de stortplaatsen voor rekening van de exploitanten.
Na sluiting gaan de risico's over naar de provincie.
Het gaat om de volgende risico's:

- na sluiting het behaalde rendement op het belegd vermogen achterblijft bij de rekenrente die gehanteerd is bij het vaststellen van het doelvermogen;
- financiële gevolgen ten gevolge van calamiteiten door bijv. aardbevingen, overstromingen of het neerstorten van vliegtuigen;
- het hoger uitvallen van de kosten van nazorg door niet voorziene prijsstijgingen van de te nemen nazorgmaatregelen en niet voorziene aanvullende maatregelen;
- de mogelijkheid dat de provincie aansprakelijk wordt gesteld voor schade aan derden door/als gevolg van de stortplaats;
- het voortijdig falen van aangebrachte voorzieningen;
- afwijking werkelijke kosten nazorg ten opzichte van geraamde kosten IPO-rekenmodel.

Daarnaast kunnen de kosten positief worden beïnvloed door technische ontwikkelingen in de toekomst en doordat activiteiten goedkoper uitvallen dan berekend. Ook de beleggingsrendementen kunnen meevallen.

1.3. Uitvoering en organisatie

Het bestuur van het Nazorgfonds bestaat uit een Algemeen bestuur, gevormd door het college van Gedeputeerde Staten en een Dagelijks bestuur, bestaande uit de gedeputeerde voor financiën en de gedeputeerde die belast is met de nazorg. Als secretaris van het Dagelijks bestuur treedt een door het Algemeen bestuur aangewezen financieel medewerker van de provincie op. Hiernaast overlegt het Dagelijks bestuur met de Bestuursraad. Deze wordt gevormd door vertegenwoordigers van de eigenaren, vergunninghouders en voormalige eigenaren van de niet gesloten stortplaatsen. De Bestuursraad heeft een adviserende rol en wordt vooraf over bepaalde zaken gehoord.

In 2017 werd het bestuur van het Nazorgfonds vertegenwoordigd door onderstaande personen.

Algemeen bestuur
College van Gedeputeerde Staten Provincie Noord-Brabant

Dagelijks bestuur

H. van Merrienboer, voorzitter	Provincie Noord-Brabant, portefeuillehouder Ruimte en Financiën
J. van den Hout	Provincie Noord-Brabant, portefeuillehouder Natuur, Water en Milieu
M. Spijkers, secretaris	Provincie Noord-Brabant, treasurer

Bestuursraad

p.m.	Regionaal Milieubedrijf Brabant Noord-Oost
E. Versluis	Attero BV
J. van Hal	GR Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen
J. Hoskam	Gemeente 's-Hertogenbosch
R. van de Mortel	Stadsgewest 's-Hertogenbosch
p.m.	Metropoolregio Eindhoven
mw. M. Jochemsen, secretaris	Provincie Noord-Brabant, Cluster Natuur en Milieu

Het Dagelijks bestuur draagt o.a. zorg voor de voorbereiding van de door het Algemeen bestuur te nemen besluiten, zoals het vaststellen van de begroting, begrotingswijzigingen, jaarrekening, bestuursverslag en wijzigingen van het beleggingsstatuut. Het Dagelijks bestuur hoort voorafgaand aan de besluitvorming in het Algemeen bestuur (=GS) de Bestuursraad. Het Dagelijks bestuur heeft in 2017 vijf maal vergaderd.

Buiten de reguliere onderwerpen zoals de jaarrekening 2016, de begroting 2018 en de periodieke rapportages is de voortgang van de door de provincie in gang gezette ALM studie aan de orde geweest in het Dagelijks bestuur. De begroting 2017 ligt in lijn met de realisatiecijfers 2017, voor zowel lasten als baten.

Op 6 juni 2017 zijn de jaarstukken 2016 door het Algemeen bestuur van het Nazorgfonds vastgesteld. De begroting 2018 is in de vergadering van het Algemeen bestuur op 5 december 2017 vastgesteld. De leden van de Bestuursraad ontvangen periodiek de maandrapportages van het Nazorgfonds.

Vanuit de provinciale clusters Bedrijfsvoering en Natuur en Milieu, wordt via de projectorganisatie nazorg stortplaatsen uitvoering gegeven aan de Nazorgregeling. De taken van het cluster Natuur en Milieu bestaan o.a. uit het actualiseren en beheren van het IPO-nazorgrekenmodel, het beoordelen van de nazorgplannen, het opmaken van aanslagen en de uitvoering van de nazorg op gesloten stortplaatsen. Het cluster Bedrijfsvoering verzorgt o.a. het opstellen van de begroting, begrotingswijzigingen, jaarrekening, maand- en kwartaalrapportages, financiële administratie, contacten met bewaarbank en betalingsregelingen.

Voor de provincie staan de volgende zaken op de rol:
- opstellen liquiditeitenplanning;
- regelen financiële zekerheden, aanpassen/herzien betalingsregelingen;
- nazorg van de gesloten stortplaatsen Dintelsas en Nyrstar;
- afronding ALM studie;
- herijking van het beleggingsbeleid.

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT stelt een maximum aan de beloning van topfunctionarissen (de hoogste leiding en de laag direct daaronder die belast zijn met de dagelijkse leiding van de organisatie als geheel) in de publieke en semipublieke sector. Daarnaast bevat de WNT bepalingen over de in de jaarrekening op te nemen beloningsinformatie met een bezoldiging boven de voor de organisatie geldende maximumbeloning.

Het Nazorgfonds valt onder de werkingssfeer van het WNT. In bijlage 6 wordt een overzicht gegeven van de bezoldiging van Topfunctionarissen en de Toezichthoudende topfunctionarissen.

1.4. Heffing en invordering

Met inachtneming van de 'Verordening nazorgheffing stortplaatsen Noord Brabant' en de 'Beleidsregels nazorgheffing stortplaatsen' wordt aan de exploitanten van de stortplaatsen een heffing opgelegd op basis waarvan in de toekomst de nazorg kan worden betaald. Het bedrag van de heffing is zodanig vastgesteld, dat uit de opbrengst van de heffing en de daarover verkregen rentebaten en beleggingsopbrengsten de kosten kunnen worden bestreden die gemoeid zullen zijn met de uitvoering van de in artikel 8.49 van de Wet Milieubeheer bedoelde nazorg. Als basis hiervoor dient het vastgestelde IPO-rekenmodel.
Tot het moment van sluiting van een stortplaats worden er voorlopige aanslagen opgelegd. Bij de sluiting volgt de definitieve aanslag.
Het doelvermogen dat nodig is om eeuwigdurend de nazorg te kunnen bekostigen, vormt onder aftrek van de voorlopige aanslagen, samen met het beleggingsrendement, de definitieve aanslag.
Met betrekking tot de invordering van de heffing is bij de start van het Nazorgfonds met de stortplaatsexploitanten een tijdelijke betalingsregeling overeengekomen, die loopt totdat de herziene nazorgplannen zijn vastgesteld en die gekenmerkt wordt door de volgende elementen:

- Betaling van 50% van de voorlopige aanslag
- Overleggen van een financiële zekerstelling
- Afzien van juridische procedures tegen de voorlopige aanslag

Voor het laatst is in 2014 een aanslag heffing nazorgkosten, op basis van de contante waarde van geactualiseerde doelvermogens, opgelegd. Deze aanslag is toen opgelegd aan Deponie Zuid NV (Attero) voor de stortplaatsen Tilburg, voormalig Spinder, Haps en Bergen op Zoom, voormalig Kragge. Het totaalbedrag is begin juli 2014 door Deponie Zuid NV betaald.
In 2017 is geen aanslag heffing nazorgkosten aan de stortplaatsexploitanten opgelegd.

1.5. Vermogensbeheer

Het huidige beleggingsstatuut is op 14 juli 2009 door het Algemeen bestuur van het Nazorgfonds vastgesteld.
Er wordt met het beleggingsstatuut, binnen de randvoorwaarden die de provincie hanteert en verantwoord acht, invulling gegeven aan de wens van de vergunninghouders voor een gedifferentieerd beleggingsbeleid waarbij een keuze bestaat tussen verschillende beleggingsprofielen. Er zijn drie verschillende beleggingsmixen gedefinieerd. Voor iedere stortplaats bestaat de mogelijkheid om een aantal jaren voor sluiting het beleggingsrisico te verkleinen.

Op grond van het beleggingsstatuut is het vermogensbeheer passief en risicomijdend en wordt er met name belegd in beleggingsfondsen. Deze wijze van beleggen brengt lagere kosten met zich mee dan het discretionaire beheer zoals dat tot 2010 werd uitgevoerd.

In het voorjaar 2016 is het huidige beleggingsbeleid geëvalueerd. Met de conclusies en aanbevelingen is door het Algemeen bestuur op 14 juni 2016 ingestemd. Een conclusie in het evaluatierapport is dat het verwachte jaarlijkse rendement voor het standaardprofiel, de komende jaren, wordt ingeschat op 4%. Een aanbeveling uit het evaluatierapport is ondermeer de uitvoering van een ALM (Asset Liability Management) studie om zicht te krijgen op de verhouding tussen verplichtingen en financiële dekking voor de nazorg van gesloten stortplaatsen. De provincie is hiervoor verantwoordelijk en heeft op 29 juli 2016 opdracht gegeven voor uitvoering van de ALM studie. De studie wordt uitgevoerd door een extern adviesbureau in nauwe samenwerking met de provincie, vergunninghouders en het Nazorgfonds. Vanwege inhoudelijke verschillen van inzicht bij de inrichting van de ALM studie tussen de vergunninghouders enerzijds en de provincie en het extern adviesbureau anderzijds is besloten een onafhankelijke deskundige (hoogleraar Vrije Universiteit Amsterdam) in te zetten om te helpen overeenstemming te bereiken over de geschilpunten en eventueel aan de provincie een advies uit te brengen. De verwachting is medio 2018 de ALM studie af te kunnen ronden.

Voor de benadering van duurzaam beleggen wil het Nazorgfonds aansluiten bij de uitgangspunten die hierover zijn vastgelegd in de betreffende Principles for Responsible Investment van de United Nations Environment Programme. Deze zijn in april 2006 vastgesteld en inmiddels door een groot aantal institutionele beleggers ondertekend (onder andere ABP en PGGM). In het licht van deze uitgangspunten betekent duurzaam beleggen dat bij het beleggingsproces rekening gehouden wordt met milieu, sociale en corporate governance factoren. De criteria betreffen de manier waarop een bedrijf omspringt met grondstoffen en op de impact van producten en diensten op de natuurlijke omgeving en maken de sociale verhoudingen met bijvoorbeeld werknemers en

omwonenden inzichtelijk. Tot slot speelt het een rol of een bedrijf zich houdt aan de regels voor behoorlijk bestuur, in Nederland vastgelegd in de corporate governance code.

Bij de selectie van beleggingsfondsen heeft het Nazorgfonds nadrukkelijk laten meewegen in hoeverre deze beleggingsfondsen rekening houden met de bovengenoemde ESG factoren (Environment, Social, Corporate Governance factoren).

Rechtmatigheid

In het beleggingsstatuut is vastgelegd binnen welk kader belegd mag worden. Overschrijdingen als gevolg van koersschommelingen worden eens per jaar binnen de regels van het mandaat hersteld.

Per 31 december 2017 is er een overschrijding van het strategisch profiel bij de aandelenfondsen en zijn er onderschrijdingen bij de vastrentende- en overige fondsen van het standaard risicoprofiel. Deze over- en onderschrijdingen zullen door een herallocatie van de fondsen verdwijnen. De herallocatie zal worden betrokken bij de opvolging van de uitkomsten van de ALM studie. Een zorgvuldige uitvoering van deze ALM studie blijkt meer tijd te vergen dan voorzien, waardoor de herallocatie ook later zal plaatsvinden.

Richtlijnen voor het vermogensbeheer

De strategische beleggingsmix bevat de volgende beleggingscategorieën: aandelen, vastrentende waarden, vastgoed en overige. De standaard beleggingsmix, standaard beleggingsrisicoprofiel is als volgt:

- 25% aandelen
- 65 % vastrentende waarden
- 5 % vastgoed
- 5 % overige (themafondsen, commodities, credits, etc.)

(Conform Wet fido / Ruddo)

Op verzoek van de partij met het standaard beleggingsrisicoprofiel kan op elke willekeurig moment, binnen de periode van 5 jaar voorafgaand aan de sluiting van de stortplaats, het risico profiel naar beneden worden aangepast, op basis van een recent nazorgplan. Hierbij kan voor het middel of laag risicoprofiel worden gekozen. Bij het middelprofiel wordt de volgende beleggingsmix gehanteerd:

- 10 % aandelen
- 85 % vastrentende waarden
- 2,5 % vastgoed
- 2,5 % overige (themafondsen, commodities, credits, etc.)

(Conform Wet fido / Ruddo)

Het is niet meer toegestaan terug te gaan naar de beleggingsmix met het hogere risicoprofiel. Ook niet mocht de sluiting van de stortplaats gedurende deze periode worden uitgesteld.

Stortplaatsen met het standaard en middel beleggingsrisicoprofiel kunnen op elk willekeurig moment, binnen de periode van 5 jaar voorafgaand aan de sluiting van de stortplaats, het risicoprofiel naar beneden laten aanpassen door te beleggen in (meerjarige) deposito's indien daardoor het doelvermogen kan worden veilig gesteld. Eveneens op basis van een recent nazorgplan. Dit door middel van een exacte afstemming van de looptijd van de deposito's met de resterende looptijd tot sluiting van de stortplaats (einddatum van het doelvermogen). Indien is overgegaan op het beleggen in deposito's wordt niet meer teruggegaan naar het beleggen in enige andere beleggingsmix. Ook niet mocht de sluiting van de stortplaats gedurende deze periode worden uitgesteld.

Het te beleggen vermogen per beleggingsklasse is bepaald aan de hand van de door de stortplaatsen gekozen risicoprofielen. In 2012 is Gulbergen en in 2015 zijn Zevenbergen en Vlagheide overgestapt naar het laagste risicoprofiel.

De door de stortplaatsen gekozen risicoprofielen zijn als volgt:

Locatie	Risico-profiel	Aandelen %	VRW %	Vastgoed %	Overige %	Deposito's %
Meerendonk	standaard	25%	65%	5%	5%	0%
Gulbergen	laag	0%	0%	0%	0%	100%
Zevenbergen	laag	0%	0%	0%	0%	100%
Vlagheide	laag	0%	0%	0%	0%	100%
Haps	standaard	25%	65%	5%	5%	0%
De Kragge	standaard	25%	65%	5%	5%	0%
Spinder	standaard	25%	65%	5%	5%	0%
PNB Nyrstar	standaard	25%	65%	5%	5%	0%
PNB Dintelsas	standaard	25%	65%	5%	5%	0%

1.6. Beheerskosten

Uit het fonds worden uitsluitend de kosten betaald, die worden gemaakt in verband met de uitvoering van de in artikel 8.49 van de Wet Milieubeheer bedoelde zorg met betrekking tot gesloten stortplaatsen in de betrokken provincie(s) en de kosten die zijn verbonden aan de werkzaamheden van het fonds. Hieronder worden niet begrepen de kosten, die door de provincie worden gemaakt ten behoeve van haar bestuurlijke apparaat.

De beheerskosten 2017 bestaan uit:

- kosten van vermogensbeheer
- kosten van administratie en overig (accountantskosten en –advisering)
- kosten van provinciaal personeel

2. Jaarrekening 2017

2.1. Balans per 31 december 2017

(na bestemming)

	31 december 2017	31 december 2016
Activa	€	€
Vaste Activa		
Financiële vaste activa		
Effecten	64.671.208	62.737.333
Vlottende Activa		
Vorderingen		
Overige vorderingen	39.098	58.128
Overlopende activa	11.921	103.127
Liquide middelen	259.925	333.956
Deposito's	66.897.658	66.794.121
	67.208.602	67.289.332
Totaal Activa	**131.879.810**	**130.026.665**
Passiva	€	€
Eigen Vermogen		
Reserves		
Reserve belegde gelden stortplaatsen	106.516.350	105.322.327
Egalisatiereserve	597.768	992.735
	107.114.118	106.315.062
Voorzieningen		
Voorziening nazorg gesloten stortplaatsen	24.512.261	23.369.851
Vlottende passiva		
Kortlopende schulden		
Overlopende passiva	253.431	341.752
Totaal Passiva	**131.879.810**	**130.026.665**

2.2. Rekening van baten en lasten over 2017

	2017 Realisatie	2017 Begroting	2016 Realisatie	2017 Verschil
Baten	€	€	€	€
Bruto resultaat vermogensbeheer	2.177.617	2.578.000	2.748.143	-400.383
Totaal baten	**2.177.617**	**2.578.000**	**2.748.143**	**-400.383**
Lasten	€	€	€	€
Rente toevoeging voorziening	1.182.515	1.182.000	1.131.416	515
Kosten beheer Fonds:				
kosten vermogensbeheer	18.440	27.000	17.191	-8.560
kosten administratie en overig	13.950	60.000	24.168	-46.050
kosten personeel	163.656	145.000	172.142	18.656
Subtotaal kosten beheer Fonds	196.046	232.000	213.501	-35.954
Totaal lasten	**1.378.561**	**1.414.000**	**1.344.917**	**-35.439**
Resultaat Gesloten stortplaatsen	-394.967	-248.397	-161.426	-146.570
Resultaat niet Gesloten Stortplaatsen	1.194.023	1.412.397	1.564.652	-218.374
Resultaat	**799.056**	**1.164.000**	**1.403.226**	**-364.944**

2.3. Toelichting op de jaarrekening 2017

De jaarstukken 2017 van het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen provincie Noord-Brabant zijn opgesteld volgens het Burgerlijk Wetboek (BW 2 Titel 9). Omdat het Fonds een apart publiekrechtelijke rechtspersoon is valt het niet onder het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

2.3.1. Toelichting algemeen

Het Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen Provincie Noord-Brabant is statutair en feitelijk gevestigd in 's-Hertogenbosch, Brabantlaan 1.

Verslaggevingsperiode
De cijfers 2016 en 2017 hebben betrekking op een volledig boekjaar.

Waarderingsgrondslagen

Algemeen
Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van effecten.

Schattingen
Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het Nazorgfonds zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het Fonds schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Baten en lasten.
In principe wordt het stelsel van baten en lasten gehanteerd; hierbij worden de baten en lasten opgenomen in het jaar waarin de prestatie is geleverd c.q. voor dat jaar is voorzien of verplicht. Het Nazorgfonds heeft recht op dat deel van de heffingsopbrengsten dat door de provincie daadwerkelijk ontvangen is. De te beleggen heffingsopbrengsten worden daarom, gezien het doel van het fonds (beheer van het vermogen) verantwoord op het moment van ontvangst.

Effecten.
De onder financiële vaste activa opgenomen effecten zowel beursgenoteerd als niet beursgenoteerd worden gewaardeerd tegen marktwaarde.
Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Voorziening/reserve.
Met betrekking tot de niet gesloten stortplaatsen heeft het Nazorgfonds haar wettelijke verplichting tot eeuwigdurende nazorg niet als verplichting (voorziening) op haar balans opgenomen. Het gehele saldo van activa en passiva is als eigen vermogen (reserve) opgenomen. Argument hiervoor is dat de benodigde doelvermogens niet op voldoende betrouwbare wijze berekend zijn omdat ze gebaseerd zijn op voorlopige aanslagen. Bovendien is er nog geen concrete verplichting tot nazorg. Bij sluiting van de stortplaats worden de berekeningen van de doelvermogens geactualiseerd. In 2013 zijn de stortplaatsen Nyrstar en Dintelsas gesloten verklaard. De doelvermogens zijn definitief berekend en zijn vervolgens in de jaarrekening als voorziening nazorg gesloten stortplaatsen opgenomen.

Overige informatie

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen met belangrijke financiële gevolgen voorgedaan.

2.3.2 Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Financiële vaste activa

	Vastrentende Waarden (fondsen)	Aandelen (fondsen)	Onroerend Goed (fondsen)	Overige fondsen	Totaal
01 jan 2017:					
Verkrijgingsprijs	32.437.884	9.790.881	3.442.974	2.584.980	48.256.719
Marktwaarde	39.870.185	17.183.375	3.183.519	2.500.254	62.737.333
Mutaties:					
Aankopen (herbelegd stock-dividend)	-	144.281 -	-	-	144.281
Verkopen	-	-58.340	-	-	-58.340
Waarde-verminderingen/-vermeerderingen	3.415	1.463.699	400.868	(20.048)	1.847.934
31 dec 2017:					
Verkrijgingsprijs	32.437.884	9.876.823	3.442.974	2.584.980	48.342.661
Marktwaarde	39.873.600	18.733.015	3.584.387	2.480.206	64.671.208

In bijlage 5, overzicht beleggingen per 31-12-2017, is een specificatie van de beleggingsportefeuille opgenomen.

Vlottende activa

Vorderingen

Overige vorderingen
Deze post heeft betrekking op nog te vorderen bron-, dividendbelasting, te compenseren BTW en kan als volgt worden gespecificeerd:

	31 december 2017	31 december 2016
Te vorderen bron-/ dividendbelasting	-	16.059
Te compenseren BTW	39.098	42.069
Totaal	39.098	58.128

Overlopende activa
Onder de overlopende activa zijn vorderingen opgenomen die in 2017 zijn ontstaan en die in 2018 tot betaling komen. In bijlage I, overzicht transitoria per 31-12-2017, is een specificatie van de post overlopende activa ad € 11.921 opgenomen.

Liquide middelen

	31 december 2017	31 december 2016
Euro rekening-courant	259.925	333.956
Totaal	259.925	333.956

Deposito's

	Deposito's
01 jan 2017:	
Verkrijgingsprijs	66.794.121
Marktwaarde	66.794.121
Mutaties:	
Aankopen	103.614
Verkopen	77
Waardeverminderingen/ -vermeerderingen	-
31 dec 2017:	
Verkrijgingsprijs	66.897.658
Marktwaarde	66.897.658

Onder deze post wordt een deposito van € 23,8 mln. en schatkistbankieren € 43,1 mln. verantwoord.

PASSIVA

Eigen vermogen

Reserves

Reserve belegde gelden stortplaatsen

Via de rekening van baten en lasten worden de ontvangen heffingsopbrengsten en het netto resultaat vermogensbeheer van de nog niet gesloten stortplaatsen in deze reserve verantwoord.
De reserve belegde gelden stortplaatsen kende in 2017 het volgende verloop:

Saldo per 1 januari 2017:	€ 105.322.327
Storting 2017	€ 1.194.023
Saldo per 31 december 2017:	€ 106.516.350

Het vermogen wordt gemeenschappelijk belegd. Er wordt onderscheid gemaakt in het vermogensbeheer naar inbreng van de verschillende stortplaatsen. Het rendement wordt toegevoegd aan het totale vermogen. In de administratie van het Nazorgfonds worden rendementen wél toegerekend aan de deelvermogens van de individuele stortplaatsen.

De reserve belegde gelden stortplaatsen kan als volgt over de diverse stortplaatsen worden verdeeld:

Stortplaats	**saldo per 01 jan 2017**	**%**	**ontvangen heffings-opbrengsten**	**netto resultaat vermogens beheer**	**vrijval reserve**	**saldo per 31 dec 2017**	**%**
Zevenbergen	13.843.957	13,1	-	(17.591)	-	13.826.366	13,0
Spinder	13.160.355	12,5	-	434.564	-	13.594.919	12,8
Vlagheide	16.541.034	15,9	-	(21.064)	-	16.519.970	15,5
Meerendonk	5.373.064	5,0	-	177.375	-	5.550.439	5,2
Haps	11.270.102	10,4	-	372.305	-	11.642.407	10,9
Gulbergen	36.491.056	35,2	-	(37.596)	-	36.453.460	34,2
De Kragge	8.642.759	8,0	-	286.030	-	8.928.789	8,4
Totaal:	*105.322.327*	*100,0*	*-*	*1.194.023*	*-*	*106.516.350*	*100,0*

Egalisatiereserve

De voorziening gesloten stortplaatsen wordt jaarlijks opgerent op basis van het voorcalculatorische percentage van 5,06%. Het verschil tussen dit voorcalculatorische rendement en de werkelijke opbrengsten van de belegde voorziening wordt jaarlijks toegevoegd resp. onttrokken aan de egalisatiereserve rente voorziening. Wanneer het werkelijke rendement gedurende langere tijd achterblijft bij het voorcalculatorisch rendement wordt deze egalisatiereserve negatief. Deze zal door de Provincie Noord-Brabant aangevuld moeten worden. Het Nazorgfonds geeft in 2018 bij de Provincie aan dat het in 2019 een tekort verwacht, waarvoor door de Provincie een voorziening moet worden getroffen.
In 2017 was het werkelijk rendement lager dan het voorcalculatorische en is € 394.967 onttrokken aan de reserve.

De egalisatiereserve gesloten stortplaatsen kende in 2017 het volgende verloop:

Saldo per 1 januari 2017	€ 992.735
Onttrekking	€ 394.967
Saldo per 31 december 2017	€ 597.768

Voorzieningen

Voorziening nazorg gesloten stortplaatsen

De uiteindelijk vereiste doelvermogens voor de gesloten stortplaatsen zijn als voorziening nazorg gesloten stortplaatsen opgenomen. Deze voorziening wordt jaarlijks opgerent op basis van het voorcalculatorische percentage van 5,06%. De nazorgkosten worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Via de rekening van baten en lasten worden de doelvermogens van de gesloten stortplaatsen en de jaarlijkse oprenting in deze voorziening verantwoord.

De voorziening nazorg gesloten stortplaatsen kende in 2017 het volgende verloop:

Saldo per 1 januari 2017:	€ 23.369.851
Onttrekking nazorgkosten	€ 40.105
Oprenting voorziening	€ 1.182.515
Saldo per 31 december 2017:	€ 24.512.261

De voorziening nazorg gesloten stortplaatsen kan als volgt over de diverse stortplaatsen worden verdeeld:

Stortplaats	**saldo per 01 jan 2017**	**%**	**storting doelvermogen**	**onttrekking nazorgkosten**	**oprenting voorziening**	**saldo per 31 dec 2017**	**%**
PNB Nyrstar	23.161.490	99,1	-	39.031	1.171.972	24.294.431	99,1
PNB Dintelsas	208.361	0,9	-	1.074	10.543	217.830	0,9
Totaal:	*23.369.851*	*100,0*	-	*40.105*	*1.182.515*	*24.512.261*	*100,0*

Kortlopende schulden

Overlopende passiva
In bijlage I, overzicht transitoria per 31-12-2017, is een specificatie van de totale post overlopende passiva ad € 253.431 opgenomen. Behoudens de einddeclaratie voor de controle van de jaarrekening (te verwachten bedrag € 6.250) waren alle posten bij het samenstellen van de jaarrekening afgewikkeld.

2.3.3. Toelichting op de rekening van Baten en Lasten

Algemeen

De rekening van baten en lasten sluit met een saldo van € 799.056, (2016: € 1.403.226). Dit resultaat is als volgt verwerkt:

Dotatie algemene reserve	€ 1.194.023
Onttrekking egalisatiereseve	€ 394.967

Baten

Te beleggen heffingsopbrengst
In 2017 is geen aanslag heffing nazorgkosten opgelegd. Alle stortplaatsen hebben aan hun betalingsverplichtingen uit hoofde van de voorlopige aanslag voldaan.

Bruto resultaat vermogensbeheer
Er was een positief bruto resultaat beleggingen/vermogensbeheer geraamd van € 2.578.000.Dit was gebaseerd op een verwacht rendement van 4,00% over het belegde vermogen (ultimo 2016) conform het standaardprofiel. Het gerealiseerde rendement over het belegde vermogen conform het standaardprofiel bedroeg 3,5%, met een verschil in bruto resultaat van € 400.383 tot gevolg.

In 2017 werd een bruto beleggingsresultaat behaald van € 2.177.617 (in 2016: € 2.748.143). Het beleggingsresultaat kan als volgt worden gespecificeerd:

Soort winst / verlies	**2017**	**2016**
	€	€
Cash-dividend	130.727	111.170
Rente-opbrengst	13.015	116.637
Koersresultaten gerealiseerd	41.660	50.091
Stock-dividend (herbelegd)	144.281	105.590
Koersresultaten ongerealiseerd	1.847.934	2.364.655
Totaal	2.177.617	2.748.143

Over 2017 bedroeg het ongerealiseerde koersresultaat € 1.847.934. Dit wordt veroorzaakt door een hogere marktwaarde ten opzichte van 2016. Het gerealiseerde resultaat heeft betrekking op de verkoop van enkele participaties van het ACTIAM aandelenfonds. Verderop in deze paragraaf wordt de 'reservering netto resultaat vermogensbeheer' toegelicht.

Lasten

Beheerskosten

Uit het Fonds worden uitsluitend de kosten betaald, die worden gemaakt in verband met de uitvoering van de in artikel 8.49 van de Wet Milieubeheer bedoelde zorg met betrekking tot gesloten stortplaatsen in de betrokken provincie(s) en de kosten die zijn verbonden aan de werkzaamheden van het fonds. Hieronder worden niet begrepen de kosten, die door de provincie worden gemaakt ten behoeve van haar bestuurlijke apparaat.

De beheerskosten 2017 bestaan uit:

- kosten van vermogensbeheer
- kosten van administratie en overig (accountantskosten en -advisering)
- kosten van provinciaal personeel

Kosten beheer Fonds	**2017**	**2016**
kosten vermogensbeheer	18.440	17.191
kosten administratie en overig	13.950	24.168
kosten personeel	163.656	172.142
Totaal:	196.046	213.501

Kosten vermogensbeheer
Van de kosten vermogensbeheer kan het volgende overzicht worden verstrekt:

	2017	**2016**
Depotbank	18.440	17.191
	18.440	17.191

Kosten administratie en overig
Onder deze post zijn de kosten voor controle van de administratie en de jaarrekening van het boekjaar 2017 verantwoord, alsmede de kosten van de evaluatie van het vermogensbeheer. De hogere uitgaven in 2016 zijn het gevolg van de in 2016 uitgevoerde evaluatie.

Kosten personeel
Voor het verzorgen van de financiële administratie werden de salariskosten (incl. 50% overhead) ad € 48.177 (2016: € 48.653) voor een medewerker door afdeling Administraties in rekening gebracht. Met betrekking tot de taken coördinatie en secretariële ondersteuning werd op basis van tijdschrijven in totaal 1.266 uur voor een bedrag van € 115.479 (2016: € 123.489), doorberekend door de clusters Bedrijfsvoering en Natuur en Milieu.

Reservering resultaat
Via deze post wordt vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening, de ontvangen heffingsopbrengsten en het netto resultaat vermogensbeheer van de nog niet gesloten stortplaatsen toegevoegd aan de " Reserve belegde gelden stortplaatsen" in het credit van de balans onder "Eigen vermogen".
Met betrekking tot de gesloten stortplaatsen wordt het doelvermogen toegevoegd aan de "Voorziening gesloten stortplaatsen". De voorziening gesloten stortplaatsen wordt jaarlijks opgerent op basis van het voorcalculatorische percentage van 5,06%. Het verschil tussen dit voorcalculatorische rendement en de werkelijke opbrengsten van de belegde voorziening wordt jaarlijks toegevoegd resp. onttrokken aan de egalisatiereserve rente voorziening.

De storting netto resultaat vermogensbeheer is opgebouwd uit de componenten bruto resultaat vermogensbeheer minus of plus de in het jaar gemaakte kosten beheer Fonds en kan als volgt aan de afzonderlijke stortplaatsen worden toegerekend:
Het bruto resultaat vermogensbeheer wordt per risicoprofiel berekend en toegerekend naar de afzonderlijke stortplaatsen op basis van het aandeel per stortplaats in het gemiddeld belegde vermogen in de portefeuille.
De gemaakte kosten vermogensbeheer Nazorgfonds worden toegerekend aan de fondsen waarop ze betrekking hebben, op basis van het aandeel per stortplaats in het gemiddeld belegde vermogen in het betreffende fonds. De kosten van administratie en overig en personeel worden toegerekend op basis van het aandeel per stortplaats in het gemiddeld belegd vermogen van het Nazorgfonds.

In onderstaande tabel wordt per stortplaats een specificatie weergegeven van het bruto resultaat vermogensbeheer, de kosten beheer Fonds en het netto resultaat vermogensbeheer.

Stortplaats:	**bruto resultaat vermogensbeheer**	**kosten beheer Fonds**	**netto resultaat vermogensbeheer**
Zevenbergen	365	17.956	(17.591)
Spinder	457.022	22.458	434.564
Vlagheide	365	21.429	(21.064)
Meerendonk	186.533	9.158	177.375
Haps	391.517	19.212	372.305
Gulbergen	12.285	49.881	(37.596)
De Kragge	300.745	14.715	286.030
PNB Nyrstar	821.480	40.872	780.608
PNB Dintelsas	7.305	365	6.940
Totaal:	*2.177.617*	*196.046*	*1.981.571*

In de begroting werd uitgegaan van een voordelig netto resultaat van € 2,3 miljoen.

3. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen Provincie Noord-Brabant op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Richtlijnen C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017 Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen Provincie Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch ('het fonds') gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017;
- de staat van baten en lasten over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Richtlijnen C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen Provincie Noord-Brabant zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Verklaring over de in het/de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het/de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijnen C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Richtlijnen C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Richtlijnen C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijnen C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven en de bepalingen bij en krachtens de WNT; en voor
- een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de entiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 13 april 2018

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. T.A.G. van Boxtel RA

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht transitoria per 31-12-2017

Specificatie nog te vorderen posten:

Rente spaarrekeningen:

AAB Zakelijk Wachttijd deposito 31		11.921
Totaal nog te vorderen:	*€*	*11.921*

Specificatie nog te betalen posten:

Accountantskosten		13.813
Provincie Noord-Brabant personeelskosten		198.024
Provincie Noord-Brabant bijdrage nazorgkosten		40.105
Provisie en rente 4e kw		209
Actiam vergoeding 4e kw		1.280
Totaal nog te betalen:	*€*	*253.431*

Bijlage 2: Overzicht historie reserve niet gesloten stortplaatsen

HISTORIE – TOTAAL in €

Jaar	waarde reserve 1 jan	stortingen	vrijval bij sluiting	netto resultaat	waarde reserve 31 dec
1	2	3	4	5	6=2+3+4+5
2000	-	7.905.306	-	-221.846	7.683.460
2001	7.683.460	10.737.801	-	-451.791	17.969.470
2002	17.969.470	10.627.986	-	-3.475.372	25.122.084
2003	25.122.084	10.356.625	-	3.342.388	38.821.097
2004	38.821.097	20.391.291	-	4.703.234	63.915.622
2005	63.915.622	6.617.120	-	9.411.089	79.943.831
2006	79.943.831	1.481.327	-	9.195.717	90.620.875
2007	90.620.875	5.104.841	-	2.879.098	98.604.814
2008	98.604.814	1.909.101	-	-17.849.018	82.664.897
2009	82.664.897	1.312.548	-	12.439.926	96.417.371
2010	96.417.371	762.351	-	3.942.290	101.122.012
2011	101.122.012	762.351	-	-770.133	101.114.230
2012	101.114.230	762.350	-	6.896.120	108.772.700
2013	108.772.700	762.351	-24.820.529	4.079.423	88.793.945
2014	88.793.945	5.615.740	-	6.702.998	101.112.683
2015	101.112.683	-	-	2.644.992	103.757.675
2016	103.757.675	-	-	1.564.652	105.322.327
2017	105.322.327	-	-	1.194.023	106.516.350

Bijlage 3: Overzicht historie egalisatiereserve gesloten stortplaatsen

HISTORIE – TOTAAL in €

Jaar	waarde reserve 1 jan	onttrekking oprenting voorziening	netto resultaat	waarde reserve 31 dec
1	2	3	5	6=2+3+4+5
2013	-	-421.654	487.799	66.145
2014	66.145	-1.037.027	2.406.873	1.435.991
2015	1.435.991	-1.083.941	802.111	1.154.161
2016	1.154.161	-1.131.417	969.991	992.735
2017	992.735	-1.182.515	787.548	597.768

Bijlage 4: Overzicht historie voorziening gesloten stortplaatsen

HISTORIE – TOTAAL in €

Jaar	waarde voorziening 1 jan	stortingen doelvermogens	oprenting voorziening	nazorg kosten	waarde voorziening 31 dec
1	2	3	4	5	6=2+3+4+5
2013	-	20.111.136	421.654	-38.186	20.494.604
2014	20.494.604	-	1.037.027	-109.867	21.421.764
2015	21.421.764	-	1.083.941	-145.695	22.360.010
2016	22.360.010	-	1.131.416	-121.575	23.369.851
2017	23.369.851	-	1.182.515	-40.105	24.512.261

Bijlage 5: Overzicht beleggingsportefeuille Nazorgfonds 31-12-2017 bedragen in €

ID-nummer	Zevenbergen	De Spinder	Vlagheide	Meerendonk	Haps	De Kragge	De Gulbergen (Razob)	PNB inz. DINTELSAS (gesl)	PNB inz. NYRSTAR (gesl)	Totale Marktwaarde
CASH ABNA 191	-	-	-	-	-	-	42.564	-	-	42.564
CASH KASB 415	11.485	42.335	7.843	17.295	36.217	27.667	17.544	736	56.239	217.361
SNS RIFEE	-	1.144.537	-	467.142	980.489	753.167	-	16.159	1.829.271	5.190.765
SSGA EUR EQUI	-	1.243.526	-	507.543	1.065.290	818.306	-	20.517	2.312.356	5.967.538
SSGA WORLD EQ	-	1.578.431	-	644.235	1.352.194	1.038.692	-	26.042	2.935.118	7.574.712
EETF IB LIQ S	-	2.486.148	-	1.014.718	2.129.806	1.636.017	-	41.019	4.623.030	11.930.738
ETF DB-X EUR	-	5.830.908	-	2.379.778	4.994.104	3.835.162	-	96.190	10.806.720	27.942.862
EETF EP EUROZ	-	365.301	-	149.097	312.943	240.388	-	6.027	679.284	1.753.040
ETF ISHS EUR	-	381.619	-	155.757	326.922	251.126	-	6.296	709.627	1.831.347
UBNP SGEC3520	-	374.687	-	152.928	320.983	246.564	-	6.182	696.737	1.798.081
BNP E LC 100E	-	142.143	-	58.015	121.769	93.537	-	2.345	264.316	682.125
AAB ZWD31	-	-	-	-	-	-	23.776.363	-	-	23.776.363
SCHATKIST FIN	13.832.339	23.641	16.532.989	11.414	17.390	183	12.653.551	301	49.487	43.121.295
Eindtotaal	13.843.824	13.613.276	16.540.832	5.557.922	11.658.107	8.940.809	36.490.022	221.814	24.962.185	131.828.791

Bijlage 6: Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen 'WNT'

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT stelt een maximum aan de beloning van topfunctionarissen (de hoogste leiding en de laag direct daaronder die belast zijn met de dagelijkse leiding van de organisatie als geheel) in de publieke en semipublieke sector. Daarnaast bevat de WNT bepalingen over de in de jaarrekening op te nemen beloningsinformatie met een bezoldiging boven de voor de organisatie geldende maximumbeloning.

Het Nazorgfonds valt onder de werkingssfeer van het WNT.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder:

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
H.J.A. van Merrienboer	Voorzitter DB
J.J.C. van den Hout	Lid DB
M.A.P.M. Spijkers	Secretaris DB

Toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder:

NAAM TOEZICHTHOUDENDE TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
W.B.H.J. van de Donk	Voorzitter AB/GS
L.W.L. Pauli	Lid AB/GS
C.A. van der Maat	Lid AB/GS
H.A.J.M. Swinkels	Lid AB/GS
Mw. M.J.G. Spierings	Lid AB/GS
Mw. A.M. Burger (1-1 tot 1-12)	Secretaris AB/GS
M.J.A. van Bijnen (vanaf 1-12)	Secretaris AB/GS

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.